

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomtatásban Kézdi-Vásárhelyt, hova egy a lap beltartalmi észtét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnak.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos gumond-sorért vagy annak törfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár helyegdíj fizetendő.

A tanfelügyelői intézmény reformja.

K.-Vásárhelyt, 1889. november 22.

Gróf Csáky Albin vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter napról-napra hódít új alkotásaival, s mind jobban-jobban meggyőzi a nemzet közvéleményét arról, hogy nemcsak akar, hanem tud is tenni.

A múlt évi budget tárgyalása alkalmával tartott hatások, hanem a dolgok mélyére beható beszédét nemcsak a nemzet képviselői, hanem a nemzet napszámosai, a szegény néptanítók is örömmel vették s ma már az ígért kezd minden tekintetben testté is válni.

Közoktatásügyi derék miniszterünk nem a phrazisok, hanem a tett embere; nem egy bürokrata, hanem egy körültekintő, nemes igyekezettel kitartó buzgósággal munkálkodó hivatalnok, ki alkalmas módok és eszközök előteremtéséért küzd: megsemmisíti a sok felesleges sallangot, hogy tisztábban és szabaddabban tekinthessen körül a munkás csoporton, s az eredményt nem a halmazból, hanem azok értékéből kívánja megítélni.

Valódi kormányzói tapintatra vall gróf Csáky Albin miniszter ur minden intézkedése, s a sivar mult után, boldogító reménnyel nézhetünk mindnyájan a népoktatásügy terén is egy jobb és gazdagabb jövőre.

Ha figyelemmel kísértük a tanfelügyelői intézményt a multban, önként támadt fel bennünk e kérdés, hogy e fontos hivatal kívánt eredményre munkált-e az általános közművelődés terjesztésével? Rendekezett-e azon eszközökkel és módokkal, melyek állásnak tekintélyt, a népoktatásügy tág és szép mezején kívánt sikert biztosít? . . .

Bátran elmondhatjuk, hogy nem. A kir. tanfelügyelőség nem volt egyébként tekintendő, mint egy irodának, mely bőven megérte azzal, hogy a megye területén levő népoktatási intézetekkel a felsőbb helyről érkezett speciális, vagy általános rendeleteket közölje; a hatóságok ügyeit, bajait közvetítse, iskolaszéki jegyzőkönyveket revidálja, jóváhagyja, statisztikai adatokat összeállítson, tanítói, előjárósági panaszokat meghallgassa, elintézzze.

Ez pedig nézetem szerint nem elég arra, hogy az egy megye területén, a népoktatás zászlóját fennlobogtathassuk. Nekünk, mint a hadseregnek, szükségünk van arra, hogy az egyes munkás csoportok a vezér által a lehető gyakran meglátogattassanak, ha tévedés van, helyre tereltesse, ha hiány van pótolassanak.

A tanügyi mezején nagyon is nélkülözik a vezért a néptanítók és éppen ennek tulajdonítható az, hogy ha észlelhető is a népoktatás terén általános haladás, de egyöntetűség még egy megyében sincs. Ez pedig kívánatos, mert a népoktatásügyi törvény lényegében ugyanazt követeli Oroszországban, mit Kézdi-Vásárhelyt a népiskolától.

Hogy a tanfelügyelet a népoktatásügy egyöntetűségét a lehetőség korlátain belül fokozza és a népnevelés szellemének azt az értéket megadja, mit halhatatlan emlékü br. Eötvös József bölcsessége az 1868. évi XXXVIII. törvénycikkben körvonalozott, csakis a tanfelügyelői intézmény alapos reformálása s azután a tanítói állások más alapokon nyugvó rendszerezésével lehet.

E nagy kérdés czél szerű megoldásán fáradozik jelenben derék közoktatásügyi minisz-

terünk. Hogy a gyakorlat emberei e téren szerzett tapasztalataikat az ország javára érvényesíthessék, szakértekezletre hívta össze közelebből az ország tanfelügyelőinek nagy részét.

Az eredmény nem marad el, s hisszük, hogy e fontos állás betöltésénél is jövőre más tekintetek lépnek előtérbe; mert tiszteletes miniszterünk át fogja látni azt, hogy vezetni, utasítani adni, javítani, irányítani csak az tud, kit a gyakorlat e téren mesterré tett; ki egyaránt megérti és egyeztetni tudja: úgy a nép, mint tanítója jogos óhaját.

Miután a kérdés országos, a vidéki sajtó is csak kötelességét teljesíti, ha tapasztalatokon nyugvó nézetének kifejezést ad.

Részükről jövőre a tanfelügyelői intézményt úgy szeretnők szervezve lenni, mint más kir. hivatalokat a megyében. Ha van a kir. építészeti hivatalnak, kir. ügyészségnek, kir. erdőfelügyelőségnek hivatali főnöke, főnök helyettese, vagy helyettesei, irnokai, szolgálja stb., miért ne lehetne a kir. tanfelügyelőség is éppen azon beosztással szervezve. Egy ember, egy ember, s hozzá még tévedhet is. Ha a kir. tanfelügyelőségek újra szerveztetnek, igen óhajtható lenne, hogy a tanfelügyelők mellé titkári hivatalok állíttassanak s legalább egy tollnok is mindenütt legyen.

A kir. tanfelügyelők a megye tanügyi fejlesztésére, egyöntetűségére, a tanítók összehangzó, czélirányos munkásságára fordítanak minden idejüket, míg a titkár és tollnok az adminisztracionális kérdést intéznék el. A titkárok csakis oly egyének közül neveztetnének, kik legalább 10 évig néptanítói pályán kitűnő sikerrel munkálkodtak s irodalmi tevékenységet is fejtettek ki.

A „Székelyföld” tárczája.

Erika.

— Novella. — Németből. —

Barátságosan őszi homály uralgott szobámban, a kandalló lángja csak kis teret világított meg az átellenes falon. Mélázva néztem a kandalló fénnyébe, egy bus dal méltóságteljes hangjai csengtek fülemben, a mint azok oly meghatóan siratják a virág és szív halálát.

Gondolatim a multban időztek, lelki szemeim előtt láttam ismét a róna bájos, piros virágát. Láttam Erikát, a mint a róna csevegő patakja körül szökdécselt; láttam sötét fűrtjeit, hallottam csengő dalát, gyermeki derült nevetését. Ragyogó szemeivel, ártatlan szívével annyira beleillett a virágzó, illatos róna közepébe.

De ah! elmúlt a nyár, kihalt a róna.

Derült nyári nap volt, melyen először kerültem a rónába. Az orvos szabad levegőt és gyógyforrást ajánlott, így jutottam azután egy rokon családdal egy kis fürdőhelyre — nevezzük ezt Grünannak — mely Westfalia nagy rónaságán fekszik. Grünau kezdetleges fürdőhely volt még; csak a nagy gyógyintézet állott, melyben mi is laktunk. Közvetlen mellette volt a gyógyforrás márvány medencéjével, körülötte fenyves terült el.

Még sohasem voltam síkságon, szülőhelyem regényes hegyek közt fekszik, ezért kedvetlenül követtem az orvos tanácsát. Hat hétig a rónán, mennyire fogok haza vágyódni. De alig voltam pár napig Grünannban, a rettegett róna különös varázst kezdett reám gyakorolni. Midőn mint engedelmese病患者 kötelességemnek eleget tettem, órák hosszáig barásgoltam a beláthatatlan síkságon. Legszívesebben tartózkodtam a fenyves szélén, gyönyörködve a róna ezerszínű virágain és elmélázva a porsirta halk trilláin.

Vagy nyolcz napig ehettem Grünannban, midőn ablakomból egy reggel egy bájos leány alakját pillantottam meg a frrás mellett, mely első tekintetre is leköté figyelmemet. Gyönyörű kicsiny teremtes volt halvány rózsaszínű ruhában; hófehér homloka, finom arczvonásai, mosolygó szemei elragadó bájta kölcsönöztek neki; borzas hajcskaja kedvesen lengett a szellőben, midőn kalapját levéve karjára akasztá. Ki lehet? A gyógyintézetben nem lakik, hiszen a vendégeket mind ismerem.

A barátságos házasszony felszolgált a reggelit, tudakozódott az ismeretlen hölgy iránt, ki figyelmemet annyira leköté.

— Elmanak hívják, — mondá a beszédes asszony — és nagyor közel lakik. Atyja gazdag földbirtokos, Elma egyetlen gyermeke szüleinek de van még egy nevelt fiuk, ki most egy gazdasági intézetben véga tanulmányait. Egy rebesgetik, hogy a fiatalok egymáséi lesznek.

— Gyakran jö ide Elma kisasszony? kérdém

— Nyáron minden nap hol szülei, hol egyedül. Vidám lénye a fürdő vendégek kegyenczévette. Bizonyos, hogy szeretetreméltó anygalka!

— És ő itt a rónán lakik? hiszen még nem lát-tam a háznakat!

A házasszony kinyitja az ablakot s ujjával mutatva mondja — nézze kisasszony, mindjárt ott a kis fenyvesen túl alig negyedóránnyira van a lakásuk.

Meglehet, arra még nem jártam. De elhatároztam magamban, hogy mielőtt lehet, arra sétálok.

Másnap reggelre beborult az ég, szomoruan léptem az ablakhoz. Kitekintek és Elma a forrásnál áll. ezüst pohárkával merítve a vizet. Szürke esőköpeny borítá bájos alakját, viaszkendőcske fedé fűrtjeit. Arczából napfény sugárzott s úgy tetszett, mintha a borús ég is világosabb lett volna, a mint szelid szemeivel ablakom felé tekintett.

Három napig tartott a kellemetlen eső, de Elma dacolt az idővel, minden reggel eljött a gyógyforráshoz s nem mulasztá el, hogy hozzám fel ne tekintsen.

Végeismét teljes pompájában ragyogott megint a nap; délután elindultam a jelzett irányban. — Csakhamar a fenyves szélén voltam és nem messze egy barátságos, fákkal körülvett házat láttam. De egészen közlemben csengő hang költé fel figyelmemet. Lestem, hallgatóztam a fák mögöl csakugyan néhány lépésnyire tőlem Elma ült

Igy a hazai tanítóóság a kir. tanfelügyelői intézményt nemcsak kényszer, hanem érdem szerint tisztelné s nem volna eset reá, hogy morális eszközökkel a tanférfiakat és ügyet mindenütt a kívánt nivóra ne emelhetnők.

A jó hivatalnok is megakad, működése hiányos, ha a rendszer, mely munkamenétét szabályozza, czélszerűtlen.

Üdvözljük derék miniszterünket új alkotásaiért s a nemzet halála és elismerése fogja kísérni, ha az általános közművelődést a már rég dhajtott jó irányba tereli.

X. X. X.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház.

A képviselőháza hó 18-iki ülésén kezdte meg a jövő évi költségvetés tárgyalását.

A vitát Hegedűs Sándor előadó nyitotta meg, az egész ház által figyelemmel hallgatott, szigorúan tárgyilagos és igazán pénzügyi beszédével, melylyel a pénzügyi bizottság jelentését bővíté ki, tartózkodva minden túlzástól, rózsás színezéstől s a visszatartva örömet az elért eredmények fölött akkóra, mikor az előirányzat megvalósul.

Az élénk helyeslésekkel fogadott előadói beszéd után Helfy szolt a költségvetés ellen. Nem ki-
csinylé ugyan, hogy a mérleg csekély hiánnyal záródik le, de aztán az előző évek pénzügyi politikáját bírálta s rámutatott, mily nagy áldozatok árán jutottunk el eddig; kifogásolta, hogy a köz-
pontban a személyi járandóságok emelkednek majd a valuta rendezést érinti s a nyugdíjak emelkedésével szemben helyteleníti, hogy mégis az állami adminisztrációt akarja a kormány, holott a szélesebb önkormányzati adminisztrációra kellene törekedni, mert a nyugdíjak apasztására is csak ez folyhat be, aztán más európai államok is az önkormányzat felé hajlanak. A kabinet rekonstrukciója megemlékezésén s az adminisztráció fejtegetésénél is azt hangoztatta, hogy Tiszának vissza kellett volna vonulni; majd Tisza nagyváradi beszédével szemben azt vitatta, hogy Tisza kormányzata alatt a közjog tekintetében hátramenetel történt, — bizonyítani azonban nem tudott. Végül határozati javaslatot adott be, mely szerint a ház kimondaná, hogy a költségvetést, nem fogadja el általánosságban, részletes tárgyalás alapjául.

Utána Rakovszky István beszélt a költségvetés mellett ugyan, de nem hallgatá el, hogy aggályokkal tekint a közel jövőbe, mert tulvérmes remények kezdenek lábra kapni, holott szóló az elért egyensúlyt nem tartja annyira consolidálnak, hogy arra légvárakat lehessen építeni. Számos té-

telleg indokolja emez álláspontját s hangsúlyozva emeli ki a takarékoság szükségét s azt, hogy nem szabad tulbecsülni az eddigi pénzügyi eredményeket. Végül a mezőgazdasági érdekek apolásának szükségét emeli ki, mint melyekről a nagy akciók emlegetése közben megfeledkezünk. E szigorú kritikát gyakorló s majdnem a pessimismusig menő, de szépen előadott beszédet figyelemmel halgatta a ház.

Végül Molnár József szolt a költségvetés ellen — hangoztatva az állami hivatalnokok fizetésfelemelésének szükségét (a jobban dotált katonákkal szemben), az ipar- és közegészségügy fontosságát s a deficitet, nem erős alapon nyugvó számításal 67 millióra téve (433,000 frt helyett).

Az első napi vita higgadt és tárgyilagos hangon folyt. Még kilencz szónok van szólásra felírva.

A képviselőház a költségvetési általános vitát a hó 19-én folytatta. Két szónok beszélt a mérsékelt ellenzék padjairól s mind a kettő a költségvetés ellen. A mi a mostani vitát a hétfőtől megkülönbözteti, az, hogy a pénzügyről szó sem volt, de annál többet foglalkoztak — Tiszával.

Az első szónok ifj. Abrányi Kornél volt, ki két óráig tartó, különben formailag és tartalmilag szép és az ellenzékre több passzusában hatásos beszédében kizárólag politikai és közjogi kérdésekkel foglalkozott. Helfy themáját folytatva, ő is azt erősítette, hogy Tisza kormányzata alatt a közjog terén hátramenetel történt — de bizonyítani teljességgel semmit sem bizonyított. Allított csupán. Majd öt pontban állítá föl a nemzeti postulatumokat a közös hadsereggel szemben és ezek révén áttért a „katonai körökre“, az ezekkel törtéhető conflictus esetén beállható esélyeket (köztük az alkotmány-felfüggesztés) kezdéskademics tárgyalni és fejtegetni, de minden fordulatnál Tisza ismét csak Tisza volt a refrain, ki a szónok szerint immár nem lehet a nemzet vezére, mert az uralmat nem akarja másnak átengedni. Conclusiója az, hogy a mint az ellenzék küzdött eddig a pénzügyi egyensúly helyreállításáért, úgy fog ezután küzdeni az alkotmányiellenesüért. A beszéd végeztével az ellenzék zajosan megjelmezte a szónokot.

Öt percznyi szünet után Hock János beszélt jóformán üres padok előtt. A szónok, kire egy kis szerénység nagyon is ráférne, öblös hangon beszélt a politikai erkölcsök súlyedéséről s szóba hozta a maga politikai reputációját is. Általában szavazatát oly hangon és fejtegetések közt indokolá, hogy az ellenzéki emberek ajkaira is mosolyt idézett.

A képviselőház november 20-iki ülésében folytatta a költségvetési általános vitát, melynek ki-

emelkedő vagy hatásos és fényes sikerű mozzanata: a pénzügyminiszter beszéde volt.

A költségvetés elfogadása ellen két szónok beszélt: Madarász József és Horánszky Nándor.

Végül Csátár interpellált a Werndl tegyverek eladása iránt.

A képviselőház nov. 21-iki ülésén folytattatott a költségvetési javaslat tárgyalása. Felszólaltak Csátár Zsigmond és Beöthy, a javaslat elfogadása ellen beszélve.

Beöthy után Tisza Kálmán miniszterelnök szolt fel. Beszéde alatt az ellenzék tagjai folytonosan zavarták. Gr. Károlyi közbeszólásaival elnöki rendreutasítást provokált s mikor az elnök másodszor rendreutasította, husz perczig tartó zsvajv keletkezett, mely alatt az ellenzék igazságtalansággal vádolva korholta az elnököt. Az elnök az alapszabályokra hivatkozva, kijelenti, hogy ha nyugodtan nem marad a ház, az ülést felfüggeszti. (Kiáltások az ellenzék felől: Csak függessze fel! Elnök: Ez mind az ország rovására történik.) A zsvajvban Tisza miniszterelnök csak nehezen jutottatott szóhoz.

SZEMLE.

A helyzet változatlan fennállása az, a mit a német és osztrák-magyar lapok a friedrichsruhi találkozás politikai eredményeként ismételtlen konstatálnak, különösen a Timesnek ama közlése ellenében, mely a bolgár kérdést Oroszországra nézve megjavultnak tüntette fel, a mennyiben gr. Kálnoky állítólag kötelezettséget vállalt, hogy Ausztria-Magyarország Ferdinánd tejedelmet sohasem fogja elismerni. A Post és Kreuzzeitung erőlyesen hazudtolták meg ezt az alaptalannak nyilvánított állítást. Az utóbbi lap a czafolatához még a következő magyarázatot teszi hozzá:

Egyáltalában semmi sem támogatja azt a feltevést, hogy az utóbbi időben történt találkozás fordulatot jelentene a politikai konstelációban. Az orosz lapokból semmi sem olvasható ki, a mi az orosz nézeteknek ilyenmü megváltoztatására utalna. A német politika iránya es törekvése eléggé ismeretes és semmi sem vall bármü változásra is. A mi pedig Ausztria-Magyarországot illeti, nem tudjuk, hogy az a különben is inaktív szerep, melyeket a keleti ügyekben évek óta játszik, miként szenvedhetne olyan változást, hogy általa a béke kilátások kedvezőbbekké váljanak. Az az üres beszéd, hogy Ausztria-Magyarország valaminő kompromisszumba ment volna bele, nincs hatással a gondolkozni tudó emberekre.

A német hadsereg szaporítása. A költségvetési bizottság a két új hadtest szervezéséről szóló biradalmi katonai törvényt tárgyalta.

egy fűtuskón egyedül az illatozó rónán. Közvetlen ülőhelye mellett folydogált a róna csevegő patakja, melynek kristálytisza tükre hiven sugárzá vissza bájos képét. Ismét halvány rózsaszín ruha volt rajta, mely neki oly jól illett. Csengő hangon énekelt egy dalt, — melynek refrainje ez volt:

O iva fűz a trónusom,
Rónaság az országom.

Elmés akartam lenni, halkan közeledtem és térdre borultam s így szoltam:

— Ugy hát engedje felséged, a rónaság bájos királynéja, hogy szép biradalmában tartózkodjam.

Bámulva nézett reám, kissé megijedve, de csakhamar összeszedte magát és méltóságos komolysággal mondá:

— Megengedem, kegyesen megengedem! Látom, hogy országomat szereti, úgy tehát legyen üdvözlölve a róna nevében!

Hamarjában egy marok erika virágot szakított, mosolyogva dobá ölembe. Azután hirtelen felszökött, mellém ült és így szolt:

— A trónon mégis csak unalmas, itt lent a patak mellett sokkal kellemesb. Csevegjünk egy kicsit! Jól ismerem kegyedet: mindig ott áll az ablaknál és oly barátságosan tekint le, midőn a forrásnál iszom. Szívesen intettem volna feléje, de nem mertem! Hanem ugye, most már megkötöttük az ismeretséget? és felém nyújtá apró kezeckéjét.

Örömmel fogtam belé és nemsokára élénk vig

csevegésben voltunk. Meséltem neki életemről, szülőföldemről; elmondtam, hogy mennyire féltem a rónától — és most már mennyire kedveltem meg,

Reám mereszté ragyogó szemeit:

— Ugyebár sehol sem oly szép a világ, mint itt? — mondá. Engem is elvittek egyszer a rónáról, három évig kellett volna tanulnom egy nagy köépületben. Nem láttam a kék eget, nem a virágokat, a pacsirták dala nem hatolt be a falak közé. Egy évet kiállottam, de azán leeresztém fejemet, mint beteg madárka és így ismét hazakerültem.

— Hát nem unalmas vagy szomorú itt az élet?

— Unalmas? Hiszen itt vannak kedves szüleim; szomorú? Hogyan szomorkodnám? A nyár hosszú a világ oly szép.

Lehajolt hirtelen és a mint ismét felemelkedett szép mezei virágok csüngtel fűrtjeiben.

— De eljő ismét? Megengedi, hogy én is meglátogassam és bemutassam szüleinnek? — kérdé élénken.

— Bizonyosan eljövök, Isen önnel Erika!

— Erika? kérdé — enger Elmának hivnak.

— Tudom, de én Erikának hívom, hiszen annyira hasonlít erikához, a szép rónasági virághoz.

Gondolkodva tekintett a virágokra, megrázta még egyszer kezemet s azután tova repült.

Ez időtől fogva gyakran alálkoztunk. Egy szép délutánon elvitt szüleinhez. Szeretetre méltó értel-

mes embereknek találtam, kiknek boldogsága egyetlen leányuk. A ház belseje jó modort és aesthetikai érzelmot árult el. Elma szobája való-
ságos virágkertecske volt; varróasztala sűrű borostyán közt állott, ablaka alatt pedig rózsák, szegfűk és más virágok árasztának kellemes illatot.

A szoba közepén csinos zongora állott. Elma szép ügyességgel és mély érzéssel játszott. Különös: ez a derült mosolygó gyermek, mintha csak kicsérlették volna, midőn zongorához ült. Elma csaknem kizárólag Beethoven játsza, és sohasem hallottam a gyászindulót vagy a holdserenádot mélyebb érzéssel játszani, mint Elma szobájában.

Egyszer különös örömhangulatban találtam az egész családot. Kérdéseimre a mama elmondja: „Levelet kaptunk Vilitől, nevelt fiunktól. Bevégezte tanulmányait s néhány hét múlva itthon lesz.“ Azután megszúgá azt is, hogy „nemsokára eljegyzés lesz a házunkban, Elma és ő jó szemmel nézik egymást.“

Erika is örvendett a bátyja — úgy nevezte őt — hazatérésének, és kért, hogy maradjak, míg megérkezik. Fényképe, melyet nekem adtak, csinos rokokuszeneves férfunak tüntette fel őt. Az ő véd-szárnyai alatt biztos lehet az a kedves rónai virág. Öröm környékezé a házat és lakóit.

(Folytatása következik.)

A hadügyminiszter a javaslatot indokolva kifejtette, hogy az a hadsereg belső szükségletéből eredt és egyáltalában nincs összefüggésben az új francia védtörvényvel. A javasolt szervezet a zárkó egy nemének tekintendő. Hűne és Ballestreni felszólalásai után, kik a javaslat elfogadását ajánlották, a bizottság azt egyhangulag elfogadta.

E hó 20-án a tüzérség lakomáján a császár beszédet mondott, melyet izgatott hangon így végzett:

„Ne adja Isten, hogy a háború egyhamar bekövetkezzék, a mindenható óvjon meg bennünket ennek nehéz megpróbáltatásától, de ha mégis bekövetkezik: meg vagyok győződve, hogy tüzérségünk, valamint a hadsereg többi fegyvernemei helyt fognak állani drága hazánk becsületéért, dicsőségéért.”

A brazilai forradalom. Dom Petro császár mikor tudtára adták a forradalmi elemnek győzelmét, kijelentette, hogy meghajlik az erőknek, de nem mond le jogairól. A köztársasági kormány tagjai különben a legnagyobb kímélettel bántak a császári családdal; biztosították magánvagyonát megőrzését, mely vagyon két millió dollárnál többre megy. Ezenkívül a császárnak az eddigi 450,000 franknyi civillistát jövőre is meg hagyják. Hogy az utóbbi napokban mi történt Braziliában, arról a legellentétesebb hírek keringenek. Számos távirat azt mondja, hogy a belnyugalom ismét helyreállt, hogy a lakosság minden eleme s az összes tartományok belenyugodtak az eldöntésbe. Másfelől azt állítják, hogy erős mozgalom nyilvánul a monarchia érdekében, s hogy a főváros lakosságának egy része fegyvert fogott, sőt már véres utcai harczok is vívottak. Kétségtelennek látszik, hogy a brazilai forradalmat az észak-amerikai Egyesült Államok némely körei tevékenyen támogatják. Van az Egyesült Államokban egy tekintélyes párt, mely Észak-, Közép- és Dél-Amerika összes országai közt uniót akar létesíteni. E célzt pedig könnyebben elérhetőnek tartja, ha az amerikai földön levő egyetlen monarchia is köztársassággá változik át.

Levelezés.

Kolozsvári élet.

(K. Hegyesi Mari bucsuja. — Középiskolai tanárjelöltek matinéje. — Conservatoriumi hangverseny.

Ő játszott és mi tapsoltunk. Játssza Melindát „Bánk-bán”-ban. Melindát a nagyur szelid, rokonszenves, igazán szép Melindáját. Azok, kik ez előadást látták, mondogatták: bár csak a nemzeti színház mindig annyira nemzeti lenne, mint most. K. H.-gyesi Marinak csak egy E. Kovács Gyula lehetett eléggé méltó társa. Aztán játsza a szép, de a sorssal szemben erkölcsileg nem elég erős Gauthier Margitot, a kaméliás hölgyet. A sors paródiájaként ott a felső emeleti zártszéken ült egy pár tulságosan emancipált hölgy, hajokban egy-egy kaméliával; vagy volt talán valami rejtett célzás ebben...? Az a bámulatos, hogy a ki a „Lovodát árva” szenvedő, de ártatlan hősnőjét, annak méltánytalan sorsát oly szépen tudta reprezentálni, hogy volt képes megjátszani „Clemenceau”-Isa-ját, — ez asszonyi szörnyeteget — a ki elvállik férjétől azért, hogy szeretője legyen ugyancsak férjének. Dumas „Denis”-e volt jutalomjátéka. A három remek babér-koszoru csak gyenge jelképe volt a kolozsvári közönség őszinte rokonszenvének, mikor megjelent a színpadon s csodálatosan zengő, majd bűgő hangja ráta meg az idegeket. Aztán fellépett bucsuzni a „Czigány”-ban. Rózsikát játszta, a szép czigány leánykát Zsiga czigány lányát. — A 2-ik felvonásban az örülési jelenetet gyönyörűen játszta meg. A néző közönség meg van lepelve az örült lélekállapot illy meglepő visszaadásától. E jelenet után 9-szer tapsoltunk lámpák elé.

Aztán elment. Vajjon a jövő hó elején vendégszerpelni szándékozó Pulszkiné Márkus Emilia elmossa-e emlékezetünkben a „legszebb színésznő” alakját?

Ma egy hete a középiskolai tanárjelöltek segély-

egyesületének matinéjét emlegettem. Hát kérem alázatossággal, ez az intézmény 1887-ben alakult. Tőkéje szinte 3000 frt. Célja: tőkéje kamataival szegény tanárjelölteket támogatni. Tisztviselői mi vagyunk, a tanárjelöltek közbizalmával megtisztelt „veterán”-ok. Kapunk évi 200 frt államsegélyt. Tegnap délelőtt 10 órakor tőkénk gyarapítása céljából rendeztük azt az említett matinéet. Programja ez volt: Elnöki rövid csattanós megnyitó után a piarista tanárjelöltek dalkara Huber Károly „Király induló”-ját énekelte; különösen sikerültek a tenor-solo részletek a basszus-solok. Erdekesség volt Szilágyi Mihály piarista tanárjelölt a mint reverendájában szép hangja s alakjával kiállván Kiss József „Gedóvár asszonya” cz. balladáját a közönség nagy tetszése mellett adta elő. Rövid szünet után Finály Gábor tett élénk bizonyosságot zongora kezelési ügyességéről, a midőn H. Litloff Scherzo op. 115. részletét adta elő.

Ismert nevű novellistánk Malonyay Dezső egy elbeszélése után Gaál F. Vándor dalát énekeltek a piarista dalkar tagjai. Közönségünk különösen kitűntette tetszésével e dalokat. De legkiválóbb pontja mégis Szabó Péter hegedű soloja — Beethoven (Esz dur) Sonatáját adva elő — volt a matinének. A nagyobb, részint hölgyközönségből álló társaság jó kedvét egészen felkeltette Farkas Sándor humoros monologja. Elbeszélte Csengei G. után, hogy egy nagy hordó jó o-borba ülvén a clarendoni nagyherczeg, mint szücsölte ki szinte fenékiig azt. Kitapsolták s »Pletykák» cz. rögtönzése azután végkép megnevettette különösen a szép leányokat. Erkölcsi sikerünkön, a mi teljes volt, szinte tulatesz anyagi sikerünk 66 frt jövedelmet hozva pénzárunkba. (Vajjon a kézdívásárhelyi humán dolgokkal foglalkozó emberek nem tudnának-e egy pár ily tetszés szerinti belépti díjjal rendezett matiné segélyével egy „jutalomkönyv” alapot összemuzsikálni, zongorázni s szavalni?)

A conservatoriumi hangverseny tegnap délután nem sok érdeklődő közönség előtt kissé vontatott hangulatban folyt le. Annál nagyobb érdeme volt annak a hegedű „quartett”-nek s hegedű, harmonia meg zongoran előadott symphoniai költeménynek, mit valódi lelki élvezettel oly szívesen hallgattunk. Ezek a conservatoriumi hangversenyek több érdeklődést érdemelnének, kivált ha tudná mindenki, hogy itt ez intézet tagjai közt oly édes érzelmeknek van hely adva, mi a prózai korszellemet rövid időre feledteti s ez talán onnan van, mert a zene képes az érzelmek hurjait legkönnyebben mozgásba hozni. Az egyetemi körben egyébként most nagy dolgok vannak készülöben. A szokásos évi hangversenyre folynak az előkészületek, s mielőtt hivatalosan meg volna állapítva a program, elárulok belőle annyit, hogy az »Utazás Japánba» cz. vigjáték lesz előadva s a hangverseny helyisége a színház leend.

— y — n.

Különfélék.

— Mükedvelői előadás van ismét készülöben K. Vásárhelyt, a tüzoltó zenekar javára. Több lelkes iparos indítványára e hó 21-én érkeztet tartatott a kised-ővő helyiségében, hol az indítvány, egy mükedvelői színi előadás rendezése tárgyában, általános tetszéssel fogadtatott, s az értekezlet annak megtartását kimondta. — Színrekerül Szigligeti „A czigány” cz. 3 felvonásos remek népsziműve. Őszintén gratulálunk indítványozóknak e szép irányú törekvéséhez.

— Nagy lakodalmat tartottak Lemhényben, melyben résztvett a többek között almási Antal Elek és csomortáni Veres Ferencz is. A bőséges italoktól felhevültek a kedélyek s feloldódtak a nyelvek. Antal Elek és Veres Ferencz összekocczantak, mely előre csak szövíta volt, majd meg tettlegességre ment át. Veres Ferencz bösz dühében pisztolyt ragadott s úgy vállon lötte Antal Eleket, hogy az menten összerogyott. Súlyosan megsebesülve szállították a kézdívásárhelyi „Rudolf”-kórházba.

— Betörést kíséreltek meg múlt csütörtökön hajnalban Kézdí-Vásárhelyt. A jó madarak fel-

használva az utóbbi éjjeleken uralkodott pokoli sötétséget, a Bándy István kereskedésében akartak behatolni. Sikerült is a Wertheim-lakatot levenni s egyik zárt felnyitani, azonban járó-kelőik által munkájukban megzavartatva, eredmény nélkül menekülniök kellett. A rendőri nyomozat megindított.

— Haynald bitorosérsek betegsége, a „Fővárosi Lapok” híre szerint, nagyon különös természetű. A főpap állítólag elfelejtett olvasni. Egyébiránt teljesen egészséges, úgy társalog, mint az előtt, az idegen nyelvet érti és beszéli, csak épen olvasni nem tud. Egyáltalában elfelejtette, hogy melyik milyen betű s a nevét is csak úgy képes leírni, ha egy mintát tesznek eléje.

— Öngyilkosság. Sepsi-Szentgyörgyön asztalos Ferencz János felakasztotta magát. A szerencsétlen a legnagyobb nyomorban négy árva hagyott hátra.

— A petrozsényi lázítás. Az ország összes lapjai közölték azt a hirt, hogy Préda Janos petrillai gör. keleti lelkész e hó 10-ikén délután Petrozsényban az összecsdült népet, törrel kezében, felségsejtő és a hatóságok ellen lázító kirejezések közt arra ösztönözte, hogy e hó 12-én a zsidókat öljék le. A petrozsényi zsidók távirati uton fordultak a belügyminiszterhez, ki már hétfőn délután kért ez ügyben felvilágosítást az alispántól. Barcsay Kálmán, noha hétfőn este megnyugtató tudósítást kapott a petrozsényi szolgabírói hivataltól, mégis kiment személyesen a helyszínére, s mint a „Hunyad” írja, meggyőződött, hogy egész hír nem egyéb vak iarmánál. A nevezett lelkész vasárnap délután egy keresztelőlőb ittanas tért hazafelé, megállott a piacon s az ott már oszlófelben levő népet biztatni kezdte, hogy kedden, 12-én, a mikor a megyebizottsági tagok választása lesz, jöjjenek fel szavazni, nehogy a zsidók, kik az italm-rési jogot már megszerezték, a vármegyére is bejussanak. Egy közelben álló izraelita kérdőre vonta a papot, hogy mit akar a zsidókkal. Ebből szóváltás támadt, melyben mind a két fél heveskedett. Hogy lázítás nem volt, mutatja az a körülmény, hogy a pap beszédét hallgató rétet oláh ember egész nyugodtan tanácsolta a papnak, hogy menjen haza, mert részeg. A vizsgálat különben folyik.

— Léprekerült leánykereskedők. A parcsovai rendőrség nemrég egy jól szervezett szövetkezetnek jött a nyomára, mely már évek hosszu sora óta avval foglalkozott, hogy Magyarországból szép fiatal leányokat szállított a Balkán félsziget nagyobb városainak mulatóhelyei számára. Rendszerint nevelőnői állást ígérték a boldogtalanoknak, vagy más hasonló ígéretekkel csábították ki őket hazájukból. A mint a Dunát átlépték, nem igen szabadulhattak többé a lelketlen gazemberek körmei közül. Legutóbb néhány elkecseregett szülő följelentést tett a gyalázatos üzelmek ellen, s ez vezette nyomára a rendőrséget, mely Jovánovics Milka és Lever Márton főczinkosokat kézrekerítette. A két jó madarat épen abban a pillanatban tartóztatták le, mikor egy szép 15 éves oláh leányt akartak hajóra szállítani.

— Egy megrendelt város. Tennessee államban, Észak-Amerikában messze a hegyek között van egy kies fekvésű fensík, melynek „Cumberland Gap” a neve. Ez idő szerint még őserdő borítja a helyet, de jövő nyáron már nyüzsgő étellel bíró város fog emelkedni az őserdő öléből, egyszerre, hirtelen, mintha égből csempent volna oda. Ezt a leendő várost, melynek gyárjai, pasutai, templomai, iskolái, kórházai stb. lesz, a szó szoros értelmében Angliában készítik megrendelésre. Egy nagy syndicatus ugyanis, mely 25 millió dollárral rendelkezik, megvette az egész vidéket, mely rendkívül bővelkedik vasérczekben, és ott nagyszerű gyárvárost alapít. Az épületek vasból lesznek és ezeknek alkatrészeit Angliában készítik. Egyelőre több ezer munkás azzal foglalkozik, hogy letarolják az erdőséget, a melynek helyén jövő nyáron összeállítják az Angliából jövő vasépületeket. A még csak a mappán létező város felé már is hat irányból épülnek a vasut vonalak.

— Egy pap, a ki a népre lő. Ó-Moravicán oly botrányos eset történt a napokban, mely ritkítja párját. Schadt Antal plébános sokat ivott és ennek következtében lerészegedett. Vadászfegyverével a vállán tántorgott hazafelé s notáztott olyan lármá-

val, hogy a harmadik utcán is ráismertek a hang-jára. A vig czimborák: Mank Antal, Ador József (ó-moraviczaiak), továbbá ifj. Horváth Lajos (pácsi) sem bírtak vele. A nagy korcsma felé vonult a szép társaság. Persze kíváncsi volt látni mindenki lelkipásztorát s a község végéről is előszaladtak a nevezetes látványosság megbámulására. A nép mind jobban kifejezett adott megbotránkozásának. Nem válogatták a kifejezéseket. A hívek inzultusa a magáról megfellekzett papot annyira dühbe hozta, hogy lekupván válláról a töltött vadászfegyvert, kétszer a tömeg felé lőtt. Szörnyű riadalom támadt erre. A nép a lövöldöző pap felé rohant, de a tettelegességet megakadályozta a helyaziúrn teremt csendőrség. Az eset nagy izgatottságot keltett az egész faluban. A nép azóta nem megy a templomba. De a szörnyű helyzetben levő pap se mutatja magát. A botrányos ügy a topologyai járásbírósnál vizsgálat tárgyát képezi.

— **Negyedik osztályú ordó és utazás.** Magdeburgba történt: Mikor I. Vilmos császár Magdeburgban érkezett, Faber gyorskocsi tulajdonos, a ki a 71-iki háboru alatt jótékonyágával tűntette ki magát, azt a kegyet kérte a császártól, hogy külön e czélra készült kocsijával vihesse be a császárt a városba. Kérését a császár teljesítette a ráadásul egy érdemrend negyedik osztályával tüntette ki. Mikor a császár másodikban járt Magdeburgban, szintén Faber kocsiján hajtott a városba. Fel-tűnt azonban neki, hogy Faber ezuttal nem ült fel a bakra, hanem a kocsi mellett menve, lépést hajtotta a lovakat. „Miért bajt maga gyalogosan?” — kérde a császár. — „Ennek a „negyedik osztály” az oka, felség.” — „Hogy hogy?” — „Azon csak illva lehet utazni.” — A császár jóízűt nevetett s Faber megkapta az illető érdemrend — harmadik osztályát.

— **A Kovács-Monostory által szerkesztett „A”** értéke annak tényezése és hízalása: „ozimü mü llsó füzete megjelent. E nagyobb szabásu szakmü riadás a gazdasági irodalom terén előnyösen ismert s avatott szerzőktől annál örvendetesebbnek mondható, miután a sertés tényezétsére vonatkozó magyar művek különben is csekély száma özött nincs egyetlen kimeritöb munká sem, mely a tényezőt kellöleg tájékoztatná és így e mü valóban házagpötlönak nevezhető. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy „A magyar gazdasági szakirodalom jelesebb termékeinek jegy-ke 1860—1889. oz. szakjegyzék is megjelent, elyet kívánatra díjtalanul és bármintve küldi eg Koczányi és Vitéz m. kir. gazd. tanintezeti nyvv. mü és hangjegykerekedése Kassán (fö-ozca 73. sz.), hol s fenti mü is megrendelhető.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

— **A 30,000 példányban megjelent „Budapest”** címü képes politikai napilap, — mely immár XIII-ik évfolyamát futja, — évről-évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy két rotáció-gépen nyomják, a mi hirlapirodalmunkban valóban páratlanul álló eset. A „Budapest” e szokatlan elterjedését egy-részt határozott nemzeti független irányának és kitünő tudósításainak, másrészt pedig eredeti raj-zok után készült képeinek köszönheti. A „Buda-pest”, — nem csinálva kétkulacos politikát, mint az mai napság már a hirlapirodalomban is szoká-sos, — nyíltan és kitartóan Magyaror-szág teljes állami függetlensége és önállósága mellett küzd. Azt akarja, hogy legyen önálló vámtérletünk, nemzeti hadsere-günk, saját bankunk, külön külképviseletünk; szóval adótörökszik, hogy hazánk minden idegen beavatkozástól menten saját maga intézhesse ál-lamügyeit. S e törekvésében politikai életünknek olyan kitünőségei támogatják, mint Irányi Dániel, Ugron Gabor, Madarasz József, Thaly Kálmán, Polányi Géza, Törs Kálmán, Petrich Ferencz, Lu-kács Gyula, Orban Balázs, Tóth Ernő, Enyedi Lu-kács, Mezei Ernő stb., kiktől ismételtén hozott már a „Budapest” nagyérdemü közleményeket, s a kiknek ígéretét bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják. De a „Budapest” nyíltan bevallott politikai irányá-nak szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordít, hogy olvasói egy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbízható értesülést nyerjenek. E vég-ből olyan levelezői kart szerzett, a minő egy lap-nak sincs. Csak itt az országban 254 rendes leve-lezője van a „Budapest”-nek. E mellett állandó tu-dósítókat tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Párisban, Péter-várt, Rómában, Szófiában, Zágrábban és New-Yorkban. A párisi kiállításra külön állandó tudó-sítót és rajzolt küldött a „Budapest”. — Turin-ban, Kossuth Lajos nagy hazánkfa külön is fo-gadta ez év nyarán a „Budapest” rajzoltját, kitől több eredeti rajz vár megjelenésre. — A szóra-koztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a „Budapest”. — Tárcza-rovata élénk és változa-tos; a mit eléggé igazol az is, hogy a közelmult-ban irodalmunk majd mindegyik jelese felkereste dolgozataival a „Budapest”-et. — Költeményeket hozott: Abrányi Emiltől, Bartók Lajostól, Illyés Bálinttól, Inczédi Lászlótól, Kiss Józseftől, Kom-mócsy Józseftől, Kisteleki Edétől, Koroda Pál-tól, Ney Ferencztől, Luby Sándortól, Pósa Lajos-tól, Petri Mórától, Reviczky Gyulától, Várady An-

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

táltól stb. — Tárczákat írtak: Abrai Károly, Bródy Sándor, Degré Alajos, Erdélyi Gyula, Haller Jó-zsef gr., Murai Károly, Porzsoló Kálmán, Sebők Zsigmond, Sziklay János, Tolnai Lajos, Vay Sán-dor gr. stb. — Regényeire hasonlóképek mindig ki-váló gondot fordít a „Budapest”; arra törekedvén, hogy ne csak érdekfeszítő, hanem irodalmi szín-vonalon állók is legyenek, a mire nézve különben elég kezességet nyújtanak állandó regényírói, u. m. V. Gaál Karolina, Murai Károly, Martonffy Frigyes, Sziklay János, Mátrai B. Béla, Tolnai Lajos stb. Ezek mellett a „Budapest” folyvást három regényt közöl egyszerre, sőt midőn közlendőinek anyaga megengedi, négy regényt is közöl, mint azt a nyár folyamán is tette. — Ezeken kívül „Uj Budapest” czim alatt vasárnaponként humorisztikus heti melléklet csa-toltatik a főlaphoz egészen ingyen. E humo-risztikus melléklet kifigurázza a politikai és társa-dalmi élet ferdeségeit, hoz jóízű adomákat, tréfás megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között ér-tekes jutalomkönyveket sorsol ki. — Ha még tud-juk, hogy e lap „Kis Gazda” rovata egy a mező-gazdaságra, mint az ipartügyekre kiváló gondot fordít, s a közgazdaságot — a többi lapoktól el-térőleg — akként kezeli, hogy az bárki által köny-nyen megértessék: úgy bátran elmondhatjuk, hogy a „Budapest” — mely tényleg a legolcsóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy minden magyar család állandó látogatója, házi barátja legyen. **Előfizetési ára egy hóra csak 1 frt, negyed évre 3 frt, fél évre 6 frt, egész évre 12 frt.** A „Budapest” előfizetői még a követ-kező kedvezményben részesülnek: A ki egész évre előfizet s az előfizetési összeget (12 frt) egyszerre küldi be, az a „Budapest” Nagy Képes Naptárát ingyen, a ki fél évre előfizet s az előfizetési összeget (6 frt) egyszerre küldi be, az a „Budapest” Kis Képes Naptárát inge-n vagy a Nagy Képes Naptárt 40 krért, a ki negyed évre fizet elő s az előfizetési összeget (3 frt) egy-szerre küldi be az a Kis Képes Mese-Naptárt ingyen vagy a Nagy Naptárt 50 krért, vagy a Kis Naptárt 25 kr kedvezményes ár mellett fogja kapni. — Mutatványszámokkal bárkinek ingyen szolgál a „Budapest” kiadóhivatala IV. ker. Sarkantus-utca 3. sz. a.

— **A „Kis Ujság”** hazánk legolcsóbb politikailag független naplaja. — Jelszava: „Népjólét és független Magyarország!” Van benne jó vezércikk, a legfontosabb politikai hírek, érdekes helyi és vidéki közlemények a legkimeritöb tudó-sításban, két érdekfeszítő regény stb. Előfizetési árak: egy hóra 75 kr, egy negyed évre 2 frt 25 kr, egy fél évre 4 frt 50 kr. — Mutatványszámokat ingyen küld a „Kis Ujság” kiadóhivatala, Buda-pest, IV. ker., Sarkantus-utca 3. szám.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

Menetrend.

Érvényes 1889. november hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1889. november hó 1-től.

Állomások			Vegyes vonat	Sze-mély-vonat	Gyors-vonat	Állomások			Vegyes vonat	Sze-mély-vonat	Gyors-vonat
Predeal (vendéglő)	(érk.)	(ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Sze-ben felé)	(érk.)	(ind.)	11.24	11.49	
Brassó (vendéglő)	(érk.)	(ind.)	4.54	7.07			(ind.)	(érk.)	11.39	11.59	
Botfalva			5.20	7.28		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk.)	(ind.)	1.13	1.17	
Földvár			5.37	7.44			(ind.)	(érk.)	1.51	1.47	
Mogyorós			5.57	7.58		Nagy-Enyed			2.18	2.11	
Apáczsa			6.15	8.09		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá-sárhely felé)	(érk.)	(ind.)	3.04	2.46	
Köpecz			6.35	8.24			(ind.)	(érk.)	3.14	2.56	
Ágostonfalva			6.43	8.29		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	(ind.)	3.51	3.27	
Alsó-Rákos			7.02	8.44			(ind.)	(érk.)	4.01	3.30	
Homoród			7.31	9.07		Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	(ind.)	5.56	5.08	
Kacsa			7.51	9.19			(ind.)	(érk.)	6.45		5.32
Erked			8.14	9.38		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk.)	(ind.)	11.04		8.42
Bene			8.38	9.52			(ind.)	(érk.)	11.19		8.47
Héjasfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)			9.09	10.16		Budapest	(érk.)	(ind.)	6.30		1.55
Segesvár (vendéglő)	(érk.)	(ind.)	9.33	10.29							
Medgyes	(érk.)	(ind.)	9.43	10.36							
			11.04	11.38							

Brassóból Bukarest felé a vegyes vonat indul délután 2 óra 34 perczkor.

Héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut.

Héjasfalva	indul reggel 6.45	Székely-Udvarhely	indul este 6.00
Székely-Keresztur	7.28	Bögöz	6.33
Nagy-Gálambfalva	8.18	Nagy-Gálambfalva	7.09
Bögöz	8.40	Székely-Keresztur	7.46
Székely-Udvarhely	érkezik reggel 9.12	Héjasfalva	érkezik este 8.18

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.